

„KULTURA — HISTORIA — GLOBALIZACJA” W CZASACH PANDEMII

Rok 2020 dla „Kultury — Historii — Globalizacji”, podobnie zresztą jak dla wielu innych periodyków oraz wydających je instytucji naukowych, był szczególny. Z jednej strony pochwalić możemy się tym, że w należącym do najstarszych i najbardziej prestiżowych wydawnictw na świecie Brill, ukazała się (zredagowana przez Leszka Koczanowicza, Piotra J. Fereńskiego i Joannę Panciuchin) książka *Interpreting Globalization. Polish Perspectives on Culture in the Globalized World*, stanowiąca wybór przetłumaczonych na język angielski artykułów, które pojawiły się na łamach naszego czasopisma w latach 2007–2019. Tom ten dowodzi, iż K–H–G stało się ważnym forum pozwalającym na dyskusję, wymianę doświadczeń badawczych, a także na budowanie nowych interdyscyplinarnych perspektyw poznawczych w ramach dyskursu na temat zjawisk i procesów o zasięgu globalnym. Przypomnijmy, że ideą od początku towarzyszącą tworzeniu pisma, było gromadzenie w jednym miejscu rozmaitych głosów dotyczących tego, co w perspektywie historycznej i współczesnej decyduje zarówno o globalności, jak i lokalności rozmaitych fenomenów kulturowych. Ukazywanie takich „mechanizmów” czy czynników sprawczych wymaga wnikliwych eksploracji, ale też oryginalnych i śmiałych pomysłów powstających na styku nauki, praktyk artystycznych, aktywności społecznej, działalności politycznej, myśli ekonomicznej. Redaktorzy *Interpreting Globalization* dają czytelnikom z całego świata wgląd w to, jak badacze z Europy środkowowschodniej — przede wszystkim oczywiście z Polski — postrzegają związki globalności i lokalności z systemami wartości (etycznymi i estetycznymi), ideami, ideologiami, rewolucjami, modernizacją, postępem, wytwarzaniem nowych porządków społecznych oraz tożsamości, przekształceniami w obrębie ustrojów prawnych, a także kształtowaniem się stosunków międzynarodowych. Tak więc wydana w Brill książka jest sukcesem nie tylko jej redaktorów, ale przede wszystkim całego czasopisma.

Z drugiej jednak strony, na skutek ograniczeń związanych z pandemią COVID–19 w 2020 roku nie odbyła się organizowana we Wrocławiu od 13 lat konferencja, podczas to której dyskutowaliśmy nad tekstami nadsyłanym do K–H–G. Na ich podstawie, rokrocznie w grudniu, publikowane były numery tematyczne. Niniejszy numer pisma nie jest zatem wynikiem debaty wokół jednego wybranego problemu. Zawiera on artykuły o ogólnym charakterze teoretycznym. Należy do nich tekst Tomasza Gralaka dotyczący uprawiania nauki na tle uwarunkowań kulturowych oraz

Rudolfa Dattlaffa, który poświęcony jest poszukiwaniom nowego narzędzia poznawczego, określonego przez autora mianem „relacyjnej uważności” — jak również dotyczące ściśle określonych zjawisk. Za przykład może posłużyć tu analiza fenomenu techno w Detroit i Berlinie dokonana przez Annę Kwapisz czy też tekst Grzegorza Sobonia o wizualnym oporze względem władzy politycznej na murach miast w Chile, Arabii Saudyjskiej, Egipcie, Hiszpanii i Polski. Z kolei teksty Cezarego Wichra i Adama Nobisa wychodzą od analizy konkretnych fenomenów, ale zmierzają ku bardziej ogólnym tezom. Pierwszy z autorów podejmuje kwestię estetyki nekropolitycznej, przyglądając się procedurom jej działania na styku sfer zarządzania i widzialności. Drugi z nich, badając świdnicki rynek, stara się opisać zasadnicze cechy decydujące o sposobach doświadczania przez nas czasoprzestrzeni. Iwona Gródź zajmuje się zaś przestrzeniami artystów ujmowanymi dosłownie i metaforycznie, oraz ich reprezentacjami we współczesnym kinie. Życzymy miłej lektury.